

Захворювання сказом невиліковно!

Всі ми любимо домашніх тварин. Любимо, коли наша кішка сідає до нас на коліна і починає муркотіти, любимо наших собак, гуляти з ними, цінуємо їх відданість і, взагалі, отримуємо задоволення від спілкування з тваринами. Але чи так ми всі добре знаємо, чим небезпечне спілкування з нашими домашніми улюбленцями? Як захистити їх і себе? Адже матінка Природа створила не тільки ласкавих кішок і доброзичливих собак. Вона також створила і страшні мікроорганізми - віруси. Хвороби, що викликаються вірусами, бувають різні і, часто, смертельно небезпечними. До них відноситься і "сказ".

"Сказ" поширений практично по всій земній кулі. Наявність природних вогнищ, підтримуваних хижими тваринами, представляє постійну загрозу здоров'ю людини. Щорічно в світі вмирають від сказу близько 50 тисяч осіб, 9 млн. людей отримують спеціалізоване лікування. Це захворювання відоме людству з давніх часів. У Кодексі законів Вавілона (XXIII ст. до н.е.) вказано: «Якщо собака збісився, власті повинні знайти її власника: якщо вона не містилася на прив'язі, укусила людину, що привело його до смерті, власник зобов'язаний сплатити відому суму срібла».

Сказ - гостре інфекційне захворювання, що викликається вірусом. Характеризується симптомами враження центральної нервової системи з подальшим паралічем і смертю. Вірус стійкий до низьких температур, але швидко гине при висушуванні і високих температурах, а також руйнується під дією кислот, лугів, йодістих препаратів.

Джерелом сказу в природі є інфіковані лисиці, вовки, єнотоподібні собаки, гризуни, кажани. Основним резервуаром вірусу є лисиці (на їх частку доводиться до 80% всіх випадків сказу). Серйозну загрозу представляють вовки, які при захворюванні сказом здатні наносити людині обширні рани в області голови, шиї, пальців рук. Небезпеку для людини представляють і домашні тварини, що заражаються в результаті контакту з дикими. Це собаки і кішки, проте реєструються випадки захворювання і серед сільськогосподарських тварин. Характерною особливістю 2009р. є зростання числа захворювань серед сільськогосподарських тварин.

Зараження людини і тварин відбувається під час укусів або ослунені шкіри і слизових оболонок, оскільки вірус виділяється із слиною хворої тварини.

Як виявляється захворювання у тварин?

У собак і кішок сказ проходить в двох формах - буйною і тихою. Хвора на буйну форму тварина стає агресивною, ховається по кутах, тікає з будинку, гризе неістівні предмети. При тихій формі сказу хвора тварина нетипово смирна, нерідко підкрадається до людини і кусає його. Слід зазначити, що здорова дика тварина завжди уникає зустрічі з людиною, тому прояв хижаком невластивої дружелюбності, або вираженої агресії, поява в місті повинна насторожувати людей.

Як виявляється захворювання у людини?

Після прихованого періоду, який продовжується від двох тижнів до року залежно від місця, ступеня пошкодження і виду тварини (найбільш небезпечні укуси, ослунення в голову, лице, шию і пальці рук), настає період передвісників: підвищується температура тіла, з'являється загальне нездужання, головний біль, м'язові болі, пекучі болі в місці укусу, неспокої, хворий випробовує безпричинний страх. Болі віддають по ходу нервів, рубці на місці укусу - запалення. Такий стан триває 1-3 дні, після чого

наступає період розпалу хвороби, при якому з'являються типові для сказу симптоми: водобоязнь, напади судом і спазми дихання, рясна слинотеча, хворий стає агресивним. Даний період зазвичай триває 2-3 дні, потім переходить в паралітичний. Смерть настає від зупинки серця або паралічу дихального центру.

Профілактика

На жаль, сучасна медицина поки що не має в своєму розпорядженні засобів порятунку від смерті хворої сказом людини. Єдиним способом запобігти розвитку цього захворювання є лише щеплення. В даний час повний прищепний курс складається з 6 ін'єкцій, а з урахуванням спостереження за домашньою твариною (собакою або кішкою) може бути за рішенням лікаря скорочений. Для забезпечення належного імунітету і попередження поствакцинальних ускладнень рекомендується під час профілактичного лікування уникати переохолодження, перевтоми, не можна вживати спиртні напої протягом 9 місяців.

Необхідно пам'ятати, що:

- власники домашніх собак і кішок зобов'язані щорічно щепити своїх вихованців проти сказу;
- домашню собаку на вулиці необхідно тримати на повідці, не допускати спілкування з бездоглядними родичами;
- при перших ознаках невластивої поведінки тварину необхідно негайно звернутися до ветеринарного лікаря;
- у разі укусу або дряпання, нанесеного будь-якою твариною, слід негайно промити рану проточною водою з милом і звернутися до установи охорони здоров'я для отримання кваліфікованої медичної допомоги;
- за твариною, що нанесла укус, необхідно встановити 10-денний нагляд і, якщо після закінчення цього терміну тварина виявилася здоровою, то курс антирабічних щеплень може бути припинений;

- відмова від щеплень або самовільне переривання прищепного курсу недопустимі, оскільки можуть привести до трагічних наслідків.